

en saa stor Slaansomhed, at jeg endog nærer Frygt for, at den vil bidrage til, at dette unaturlige Eiendomsforhold vil vedligeholde sig en lang Tid, ja maaskee for steds. Hvad jeg betragter som et unaturligt Eiendomsforhold er, naar, som mange Steder er Tilfældet, Kirkerne ere blevne en Prangervare, og ere blevne Gjenstand for Speculation, idet de ere blevne kjøbt først af en Speculant, og saa senere af en anden; derved er Kirken bleven til et Slags Handelsogs, og det betragter jeg som et unaturligt Forhold. Det ret naturlige Forhold vilde jo være, om Menigheden eller Sognebeboerne kunde blive saadanne Speculanter, naar de nemlig selv kunde eie deres Kirker, thi derved vilde dette Eiendomsforhold erholde en anden Charakter, end det nu har. Tager man Hensyn til Communiens samlede Udgifter til Kirken, saa vil man see, at det er en meget betydelig Capital; vil man fordele denne Capital paa samtlige Kirkegængere og see, hvor meget der falder paa hvert Individ, saa vil man erkjende, at Kirken er et saare kostbart Huusly for de saa Dieblif, hvori den benyttes. Vil man tage Hensyn til en vis Klasse af Communiens Beboere, nemlig den saakaldte Gaardmandsclasse, som bidrager en Sum af fra 20, 30 til over 40 Rd. aarlig til Kirken, saa vil man finde, at dette Huusly bliver endnu dyrere. Det er jo nu en Beskatning til Kirken, der er lagt, ikke paa Personerne, men paa Eiendommen, og naar det nu undertiden kan være Tilfældet, at en enkelt Familie, der betaler en saa høi Afgift aarlig til Kirken, kunde finde Anledning til at benytte Kirken udenfor den almindelige Orden, saa har den Betragtning jo gjort sig gjældende, ogsaa her i dette Thing, at Vedkommende da har at søge Kirkeeierens Tilladelse og spørge, om han vil aabne Kirkeporten eller holde den tillukket. Det kommer altsaa til at afhænge af, om Kirkeeieren vil overlade Kirken til et saadant Brug eller ikke, og det betragter jeg som Noget, der saarer Manges Følelser. Jeg haaber, at hvad der kommer til at mangle til Opklaring af dette Forhold i denne Lov, vil blive suppleret senere, naar denne Sag bliver behandlet i andre Retninger. Jeg har ogsaa glædet mig ved at see, at dette Lov-

forslag er udarbejdet med stor Omhyggelighed, og at det f. Ex. har ordnet Forholdet med Hensyn til Omgangen med Kirkens Reliquier og Prydelser, naar de paa Grund af Ælde eller Saa-dant enten skulle ombyttes eller udbedres; dette vil bidrage til, at der i dette Forhold vil kunne indtræde en bedre Ordning, og der vil derved kunne forebygges, at der finder, hvad man kan kalde, Misbrug Sted, hvilket er skeet i enkelte Tilfælde. Jeg skal saaledes til-lade mig at nævne et enkelt Tilfælde, hvor en Kirkeeier nedtog Altertavlen og ombyttede den med et almindeligt Maleri; han nedtog Alter-tavlen og bortsolgte den ved en Skovauktion, formodentlig for at gjøre den i Penge ligesom andet Brændemateriale. Det kan nu meget godt være, at denne Altertavle var et meget maadeligt Sculpturarbejde, og at det, der er skeet, kan være ganske uskyldigt, og jeg omtaler heller ikke denne Sag for derved at rette nogen Anklage imod Vedkommende, men fordi Saa-dant, naar det føres paa Omtale, kan frem-kalde just ikke de heldigste Udtryk. Jeg maa, som sagt, betragte det som et Gode ved dette Lovforslag, at der ved det er søgt at raade Bod paa letfindig Omgang med Kirkens Re-liquier. Til Slutning skal jeg som noget Væ-sentligt tillade mig at anbefale de Endrings-forslag, der ere stillede af den ærede Rigsdags-mand for Ribe Amts 5te Valgkreds (Højebro).

Sfchering: Med Hensyn til det 3die Stykke i den af mig foreslaaede nye Paragraph er der rettet det Spørgsmaal til mig, hvorledes jeg havde forstaaet det. Jeg gjorde mig strax Umage for at gjøre det klart, og jeg skal yderligere tilføie, at det er affattet saaledes, at Hovedbetingelserne for, at man kan komme til at følge de foreslaaede Bestemmelser, ere: at det er godtgjort, at der ikke er Plads i Hovedkirken, og at Udvidelsen af Hovedkirken ikke kan finde Sted, eller det af andre Grunde maa ansees for rigtigt, at der istedetfor at udvide Kirken bygges en Annexkirke; man gaaer da løs paa at undersøge, hvor stor Besøftning der er nødvendig for at udvide Hovedkirken, og naar dette er bestemt, saa anvendes det Beløb, der vilde medgaae dertil, til Bygningen af An-nexkirken, men ikke mere. Dernæst er der til-